

Մէնէլնի բէշին	120
Ալթը պըլը	60
Մէնէլնի բօսթա իւճրէթի	30
Շէհր բօսթասը	80

Տէրճ խորիւնէք իւրանաթ իշին այրըճա
բալարըք օլունուր:
Ղաղթաթա միւթէպըլիք խուսուսաթ
իշինն: ԹՕ1 ԱՅԵԱ ՆԱ միւրաճաթ խորունա:

Իտարէխանէմիզ Պէյօղլունտա ճատտէյի քէպիրտէ Թագսիմ ճիվարրնտա Նօ 65

ԱՍԻԹԱՆԷ 9 ՕԳՈՍՏՈՍ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տիւնքի կիւն, Կաթողիկոս-բաթ-
րիզ րիւթպէթլու Ալարեան էֆէն-
տի հաղթէթլէրի թարաֆընտան,
Կաթողիկոս վէ Բաթրիզ վէթլի
Արայանեան Ֆազ. Կարապետ սէր-
րիսքօրօս ճէնապլէրիլէ Բաթրիզ-
խանէ գանչէրի շաճեան Ֆազ.
Սահակ Մ. վարդապետ Ֆէնէրտէ
Բուճ բաթրիզխանէսինէ պիւ աղի-
մէ, բաթրիզխանէ էրքեանը հէյ-
եթի ճանիպիւնտէն հիւսնի գապու
օլունմուշար, վէ բաթրիզ րիւթ-
պէթլու Տիւնիսիօս էֆ. հաղթէթլէ-
րինին խաթըրլարընը իսթիֆաար իւէ,
միւշարիլէյհին ինտաթի սըհհէթ ու
աֆիլիէթի հաղթընտա թէմէնի-
եաթտա պուրունմուշար տըր:

ԻԱՐԻՃԻԵ

ՄԻՒԹԱՅՊԵԼՏԵՔԻ ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ

Կաղէթ տը Բօղէն զաղէթասը՝ Պը-
րանսա իւէ Բուսիա արասընտա ագա-
օլունմուշ վէ ամիւրալ Թէրվէ իւէ Մ.
տը Կիէրս թարաֆընտան իսթա ի-
տիւմիլ օլան մուսհէտէնին պիր սու-
րէթինի կիւնա Բէթրէսպուրիկ մուխ-
պիրինտէն ալմըլ օլտուղունու րիվա-
եթի խորեօր. Մուսհէտէի մէզ-
քիւրէ՝ աթիւտէք իւշ մատտէի հա-
վի իմիլ. եանի էվվէլա՝ էկէր Պը-
րանսա՝ մէյտանտա ճիտտի եալսօտ
մէյրու պիր սէպէպ օլմագսըլըն Ալ-
մանիաեա գարըլ իւանը հարպ ի-
տէրսէ, Բուսիա՝ պի թարաֆ պիր
մէպէք թուրմաճագ իմիլ. Սանիէն՝
էկէր Պըրանսա՝ պիր թահրիզ իւզէ-
րինէ եալսօտ նամուսունա խալէլ
կէթիլիլմիլ օլտուղուն իշին Ալմանիա
գարըլ իւանը հարպ մէպուր օ-
լուր իսէ, Բուսիա պիլթարաֆ տու-
րանագ, Ֆազաթ Ալմանիանըն հու-
տուտու իւզէրինտէ ասքէր ճէմ ի-
տէճէք իմիլ. Սալիսէն՝ էկէր Ալմա-
նիա՝ Պըրանսաեա հիւճուճ իտէրսէ,
Բուսիա՝ Պըրանսաեա մուսվէնէթ ի-
տէճէկի կիւն, Ալմանիա թարաֆըն-
տան Բուսիաեա հիւճուճ վուգուրն-
տէ տէ, Պըրանսա՝ Բուսիաեա մուս-
նէթտէ պուրունմաճագ իմիլ. Հէր
հալ ու քեարտէ Բուսիանըն՝ Պըրան-
սանըն միւսէլլահէն մուսվէնէթինէ
կիւվէնէպիլէճէկի, մուսհէտէնին
ճիւվէթի աճքեամընտան պուրուն-
մաճագ իմիլ:

Պու մալիւմաթը գայր ինթիւսաթ.
լէ տէրճի սահիֆէ իթմէքտէկիզ:

ՄՈՒՍԷՎԻԼԷՐ ՎԷ ՊԱՐՕՆ ՏԸ ՀԻՐԵ

Մէշհուր պարօն տը Հիրլին Բուսիա-
տան հիւճուճ իտէն Մուսէվիլէրի ճէնու-
պի Ամէրիգատա եթլէշտիլմէք իւզրէ
պիր խայլի իեանէի նագտիէտէ պու-
րունտուղուն մալիւմ օլունու, միւսմիլէյհի,
միւլէթի մէրգուճէ ալէյհինէ նէլը օլուն-
նան պաղը պէնտիլէրէ րէտտիէն օլմագ
իւզրէ Պըրուճ նամ Ինկիլիզ պըլը րի-
սալէսինտէ պու քէրիւ պիր մէգալի
մալսուսէնէնէլը իթմիլ տիր քի, աթիւտէք
ճիւվէթիլինի նագլ իլլէրիզ:

«Պիչարէ Ենհուսիլէր պուրունա ասըր-
լարտան պէրու պիր խայլի Ֆէլաթէթ
տիւշար վէ սէֆիլ վէ քէրիւն օլտուղարը
հալտէ, պաղըլարը Ենհուսիլէրին հէյ-
եթի պէշէրիէն իշին մասուլաթ վէր-
մէկէ խըտմէթ իթմիլ տիր քի, աթիւտէք
ճիւվէթիլինի մէյրու օլտուղարը-
նը մագամը թէվալիստէ պէտէն վէ իտ-
տիա իլլէմիլէր տիր. Պիչլէ օլմալարը
Փարզ օլունսա պիլէ, գիրաաթ իւէ իշ-
թիլիլ իշին քէնտիլէրինէ սուհուլէթ
վէրիլմէմիլ օլտուղունու տալի տէրիլ
իթմէք լաղըմ տըր. Պուրունա պէրապէր
Մուսէվիլէր քեամիլէն թիւրաթիլէ մէշ-
ղու օլմալարը տըր: Մուսիլի, թըպպ
վէ էտէպիւթ կիւնի Ֆինուշը ալիէնէ
տալի սիւլիւք իթմիլ տիր:

«Ինկիլիզ միւսմիլէրիլէրինտէն Պըր-
վուսուր գալիսէն, միւսթէվէֆա մէշ-
հուր պաշ վէթիլ օլտու Պիչօնսֆիլտ,
իթիգատէն Մուսէվիլ օլտուղուն հալտէ,
պիր արալըք Ինկիլիէրիա տէվէթիլինի
գուլվէթի պէրիլէն վէ պահիլէնէ քէն-
տիլինի էմիլինէ թալի օլմուճ տուր:
Ենհուսիլէր մագամը տալիլթ օլտուղ-
արը եթլէրտէ, Փինուշ վէ սէնտի-
եթ լաղըլթ իթմիլ տիր. Նէթէ-
քիւմ Պիչօնսֆիլտ վէ նամը տիլէր
Տիւրաթէլի, Մէնտէլըն, Վէհալիլ, Մա-
եթպէր, Հանիէ վէ սայր մէշհուր
գաթլար պուրուն տէլալթ իտէրիլ: Էվ-
րօրտա Մուսէվիլէրտէն պիր չօք ա-
թըպպաի հաղթա եթլէշտիլի կիւն,
տարիլֆինուշարտա պուրունտան պիր
խայլի մուսվիլէր տալի պուրունտու-
ղուն ճիւվէթիլ, թէպիլաթ Ֆինիլէնէ
կիրիլմիլ օլտուղարընէ իսպաթ իթմիլ տիր:

«Մուսէվիլէրին գիրաաթա լիւզուճի
գատար էնէմիլէթ վէրմէվէրինին
գապալաթը քէնտիլէրինտէ տէլիլ տիր,
գիրա անէր արալիլէ մալիլ օլմալարը
մէյնու օլմաեան մահիլէրտէ գիրաաթճա
տալի էնիլիէթ կէօթէրմիլէր տիր:
Մաճարիլթանտա Մուսէվիլէրտէն պիր
չօք չիթթիլէր պուրունմաղա, Գաթօ-
լիլ րուճսաթ րուճանիլէսի, արալիլէ-
րինի, տէրքեար օլան զայրէթլէրինէ պի-
նաէն, Մուսէվիլէր իճար իթմիլիլ թէր-
ճիլ իլլէթլար: Մաճարիլթանտա Անթի-
սիմիլիլ տէնիլէն Մուսէվիլ խուսուճէ-
թիլինի գալի օլմալարըն իւմիտ իտիւս-
րում. պէն տալիլ թէճիլալէի գաթի-
եթմէ Մուսէվիլէրին գիրաաթտա էնիլ-
իլէթլէրին կէօթիլիլ տիր:

«Մէմալիլէր մահուսիլ Օսմանիլէտէ
Ենհուսիլ չիթթիլէրինին զայրէթլէ մէշ-
հուսում օլտուղուն կիւն, Արթանթիլին
մէմալիլէրինտէն վիրուտ իտէն խալէրլէր
տալի օրաեա սէվը օլունան Ենհուսիլէ-
րին գիրաաթլա իթիլալէրինի միւսվէյ-
եթին տիր:

«Ենհուսիլ միւլէթի իւշ գըլմա, եանի
Ֆուլգարա, օրթա հալիլ վէ գէնիլին կի-
րունա թագսիմ օլունապիլիլ: Պու-
միլլէթին Ֆուլգարապը հէման հէր եթ-
տէ ալիւշարը հագարէթ օլմագտա տըր-
լար: Օրթա հալիլէրի տալիլ քէք տէ ճա-
լիլի տիգաթ տէլիլ տիրէր: Մուսէվիլ
գէնիլիլէրին՝ ճալիլիլ էնպարը տիգ-
աթ օլունթօրլար: Պուշլար ասըր հա-
ղըլըն սօն նըսթը գըլմընտա միւսն-
լար իւէ տէլիլ, միւսարլար իւէ ագճէ
ճէմ իթմիլէրինտէն, պիլիսասա հասէ-
տի ճէլալ իթմիլէր տիր, Էվրօրալլա-
րըն Ֆէօտալիլիլ թարաֆտարլարը, քէն-
տիլէրինէ նիսպէթիլ, Ենհուսիլէր-
տէն պիր գըլմընտէն պու գատար իւէրի
կիրմէսիլին չէքէմիլիլ տիր:

«Մէրվէթին մուճիպ օլտուղուն շաշա
վէ տէպտէպ տալիլ թահրիլէ աղըպա
սէպէպ օլուն, վէ պու ճիւվէթիլ Ենհու-
սիլէր մուսալիլէր օլունմուշ իսէ տէ, պու
սէրվէթին իշ պիլմէք սաեթիլտէ օլ-
տուղուն, վէ գէնիլիլէրին պուրունտուղ-
արը մէվէթիլին սէրվէթ վէ մամուրի-
եթիլ ումուսիլինէ տալիլ խըտմէթ իթ-
տիլէրին նագարը տիգաթալլալ լալնամա-
մըլ տըր:

«Պու սէրմաեթտարլար՝ չըմէնտըքիլ
ինշա վէ թէշէպպիլաթը մուսիլմիլի
սէնալիլէ իճարալլա, վարիտաթը ու-
միլիլէթիլ թէգիլտէ մուսվէնէթ իլլէմիլ-
լէր տիր, Էնպալը սէրվէթին հուգուգ
վէ վէգաթիլ մալսուսէսի տալիլ վար
տըր: Ենհուսիլէր վէգաթիլ մէգիլէրէ-
նին իլլաթընտա գուսուր իթմէթիլ,
պիլա իսթիլան ումուրը խայրիլէն ի-
եանէ իլլէմիլ տիր:

«Ենհուսիլէրին՝ սայ վէ իգտամլարըն-
տան տօլաթը շայեանը մուսալիլէն տալի
իթմէք, շանը մէտնիլէթի հաղըլէն
եաղըլը պիր քէթիլէթ տէլիլ տիր: Օն
տօգուղունմուշ ասըրտա սէրվէթիլ ումու-
միլէրին թէգալիլաթիլտէն Ֆուլգարա
կիրուհի քէք չօք միւսթէֆիտ օլմուշ
տուր:

ԲՈՒՍԻԱՏԱ ԳԸԹԼԸԳ

Աթանս Բէօյթր թէլիլաթի չիւր-
քէթիլ Բուսիաեա հիւքմիլէրմա օլան
գըլթըլա տալիլ աթիլտէ մուհարրէր
թէլիլաթիլալմէլէրի նէլը իթմիլ
տիր:

Բէթրէսպուրիլ, 14 օգոստ. - Բու-
սիա նագիլա նէգարէթիլ գաթիլէրտէ
օլան մահիլէրէ կէօնտէրիլէն պուղ-
տայրն էյեալի սալիլէնէ թէրմիլէն
նագլ օլունմալը իշին չըմէնտըքիլ
իտարիլէրինէ թէլիլաթիլ իւէ էմիլէր
իթա իթմիլ տիր:

Բէթրէսպուրիլ, 13 օգոստ. - Նօ-
վօրէ Պրէմիա պըլթաթըն պէեա-
նընա կէթլալ ճիւվէթիլալմէլէր
մուսվէնէթիլ ճալիլիլ վէրիլմէսի
իշին թէտալլալ լաղըլէ իթիլալ
օլունմուշ տուր: Տալիլիլէն նէգա-
րէթիլ մահուսիլալ օլունալ օլտուղուն
էեալէթլէրին իտարէ մէլիլալէրինէ
քիլիլիլէթիլ մէպալիլ իգրալ իթ-
միլ տիր: Գաթիլէրտէ օլան էեալէթ-
լէրտէ վալիլէրին թահիլը րիեաթ-
թիլտէ մէլիլալէր թէլիլ օլունուպ,
միւսթիլ մէրթէպէ էնալիլէն իեանէ
օլունմալը թէլիլ քէթիլ, վէ էրպա-
պը վուգուլ տալիլ պու մէլիլալէր
տալիլ օլունմալալ տըր:

ԹԵԼԵԿՐԱՖ

Բէթրէսպուրիլ, 19 օգոստ. - Տիւն
Դրաքնօն-Սէլօ սէրալընտա պիւլիլ
պիր զիեաթիլ քէլիլտէ օլունուպ,
պուրունա իմքէրաթօր իւէ իմքէրա-
թօրիլա վէ Եուսան գըլալիլալը վէ
կընտիլալէր վէ կընտիլալէր
վէ սալիլէ հաղըլ պուրունմուշար
տըր: Չար իւէ քէնտիլ տալիլ իլլէրիլ
Ավսթրիա իմքէրաթօրունու եթմիլ
մալսուսու միւսալիլալէրիլ Ավս-
թրիա նիշանլարըն համիլ օլտուղ-
արը կիւն, Չար իմքէրաթօր Պըրան-
սուա ժօղէթիլ սըհհէթ ու աֆիլիլ-
թիլ իշին իտարէի ագտալ իթմիլ,
վէ պատէհու մուղիլալ Ավսթրիա
մարըլըն չալմըլ տըր:

Լօնտա, 19 օգոստ. - Պըրանսը
տօնանմալ տիւն ագալմ Տիւնիլէս-
բուանա մուվալլէթ իալիլ, օրա-
տան Սթիլիլ տօղրու եօլունա տէ-
վամ իլլէմիլ տիր:

Բէթրէսպուրիլ, 19 օգոստ. - Շու-
եու պուլան պիր հալաթիլ կէօրէ,
Պըրանսա իւէ Բուսիա արասընտա
հուսուլէ կէլէն հալը ճէալիլ իւզէ-
րինէ Բուսիանըն Բարիս սէֆիլ Մ.
տը Մօհրէնհայմ՝ Մ. տը Կիէրսին
եթիլինէ նագլ օլունմալալմըլ:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Սէրապէրիլ մէմուրիլէթիլ ճէլիլիլ
միւսթէնալէհալը մալէյիլ Հիւսանու-
նը Միւլիլալէնէ միւշիլիլէթիլ ճէլիլ-
սի քէմալեան էօնտէրինէ գալմագ իւզ-
րէ, տէվէթլու աթուֆէթլու Օսման
բաշա հաղրէթլէրինէ թէվէթիլ վէ իհալէ
պուրունմուշ տուր:

ԱՂԻ ՍՈՒՊ ԲԱՇՆԱՆՆԵՐ ՎԵՖԱԹԵՐ

Միւթեվեֆա սերասքերի սապրդ Ալի Սաիպ բաշանըն պոււ անէ գաւար վէլի Նիյմեթի պի միննէթիմիզ Զաթը շէվքեթիմաթ Եֆէնտիմիզ հաղրէթլերինէ վէ տեվլէթի Ալիեթլերինէ իպրազ իտիպ, իլանհանէ ֆիրամուշ պուրուլմաեաճագ օլան խըտեմաթը հասէնէի սատագաթը քեաբանէսինտէն տօլայը վուգուի իրթիհալը՝ Նեզտի շէվքեթֆեվտի հաղրէթի Բատիշահիտէ Բեք զիեա-տէ թէնսիւֆիւ մուհիպ օլարագ, պալէատէ մուհարրէթ թէվճիհին չիմտիեէ գատար թէնիսիւրիւ՝ ֆէր-թի թէնսիւրիւ ալիտէն Նեյեթ իլլէ-միշ տիր:

Միւշարիլէյ Սեքասքէր վէ Թօթ-հանէի ամիրէ միւշիլի Ալի Սաիպ բաշա՝ տիւն սապահ սաաթ եարըմ սուլարընտա Օրթաքէօյտէ վագը սա-հիլխանէսինտէ եաթագտան գալգա-տըը սըրատա, խայլի զեմանտան պէրու արասըլա թէնսիւրաթընը կէօրմէքտէ պուլունտուղու իլլէ-թի գալպիեթսինտէն տօլաեը տիւ-շարը իզթիլապ օլուպ, վէ պու իզթիլապ կիթտիքճէ քեպի իշթի-տատ իտիպ, ինրա օլունան թէտա-պիր սէմէրէսիզ գալարագ, սաաթ իւշ պուլուգ րատտէլերինտէ թէր-քի հաեաթ իլլէմիշ տիր:

Միւթեվեֆա միւշարիլէյ Սեք-թէպի հարպիեթի Շահանէին եր-քեանը հարպ սընրֆընտան Նեյեթ իլլէ, հայիզ օլտուղու լիեաթաթ վէ Եհլիեթի ասքէրիեթսինէ մէպի, սըրասըլա թիւթպէր գաթթ իտէ-րէք, 1292 սէնէսի ճէմաղի իւլախը-ընտա միւշիլիեթ թիւթպէսինի իհրազ իթմիշ, վէ օրտու միւշիլիք-լերինտէ վէ պիր խայլի խըտեմաթը մուհիմէտէ վէ պիր տեֆա տահա մագամը սեքասքէրիտէ պուլունա-րագ, 1296 սէնէսի սեֆէրինտէ Թօթ-հանէի ամիրէ միւշիլիեթիինէ վէ 1302 սէնէսի զիլհէճէսինտէ տախի Թօթհանէի ամիրէ միւշիլիեթիինէ Եօհ-տէսինտէ գալմագ իւզրէ, սեքասքէր-լիք խըտեմաթ մուհիմէսինէ մէմուր օլմուշ, վէ շու իքի մուհիմմէմու-րիեթի ճէլիլէյի՝ ըիզաի ալի Բա-տիշահի տախիեթսինտէ հիւանի իշֆա իթմէքտէ պուլունմուշ տուր:

Եհլիեթի քեաթիլէյի հայիզ միւ-շիլանը իզգամը մալթանաթը Սէ-նիյեթտէն պուլունտուղու ճիհէթլէ, վուգուի վէֆաթը՝ շայեանը թէնս-սիւֆիւ աղիմ տիր:

Միւշարիլէյ Պաթէրիեթին թա-լաս գարիեթսինտէ տօղմուշ օլուպ, օրատա պիր խայլի խայրաթ ինրա իթմիշ տիր:

Մուրասա իմթիեաղ, Օսմանի, վէ Մեհիտի Նիլանը զիլանլարընը վէ իմթիեաղ Նիլանընը ալթուլ վէ կիւմուշ միտալեալարընը վէ կիրիտ ալթուլ միտալեալարընը ալթուլ Լի-եաթաթ միտալեալարընը վէ ալիէի Եհնէպիեթտէն միւթէատաիտ Նիլան-լարը հայիզ պուլունմուշ տուր:

Պա իրատէի սէնիյեթ ճէնագէ ա-լայը մէսարիֆի՝ Խաղինէի Շահանէ-տէն թէսվիեթ օլունարագ, Նաշը

սահիլխանէսինտէն իմթիմագթ իլլէ Սիրքէի իսկէլէսինէ կէօթիւրիւ-լէպ, Էն Էօնտէ պէլէտիեթ չալուշ վէ գօմիսէրլէրի, վէ անլէրի միւ-թէադըպ Բօլիս, Ժանտարմա վէ տահա սօնրա ալէամէթի մաթէմ օլմագ իւզրէ թիւֆէնքլերին աշաղը չէվիլմիշ օլարագ միգտարը վաֆի ասաքիլի Շահանէ պուլունտուղու, վէ շէյիլէր վէ տէտէլէր օգուտուգ-լարը հայտէ, թրամվալ խաթթը ճատտէսինտէն Աեա-Սօֆիա ճամի-սինէ Նադ Խալիլիշ, վէ օրատա ճէ-նագէ Նամագը Էտա օլունարագ, Սուլթան Մահմուտ խան հաղրէթ-լերինէ թիւրպէլէրի իթթիսաթիտէ մագպէրէի մախսուսէսինտէ տեֆն իտիլմիշ տիր:

Ճէնագէ ալայընտա Շուրաի տէվ-լէթ ընթիւ, պահրիեթ, տախիլիեթ, Եվգաֆ, տեֆթէրիսանէ Նաղըլարը, ըուսուլմաթ Էմինի, պապը սեքաս-քէրի մուհաքէմաթ տախիեթի ընթիւ, մէրքէզ գօմանտանը, տամաթ վէ սէր եաթիլի Շէհրիեթի Մեհմէմէտ բա-շալար վէ սատարէթ վէ տախիլիեթ միւսթէշարլարը, գապթիեթ Նաղըլը, ամէտիլ տիվանը Հիւմաեուլ պէյ Ե-ֆէնտիլէր, վէ տահա սայիլ Բեք շօգ ըիճալ, քիպար վէ զէվաթը միւթէ-պէրէ հաղըր պուլունմուշ տուր:

ՐՈՒՄ ԲԱԹՐԻԿԻ

Միւշարիլէյ խաթալըը տէ-վամ իթմէքտէ օլուպ, թարաֆը հաղրէթի Բատիշահիտէն Բաթրիգ-խանէեթ պիր մէմուրը մախսուլ իր-սալիլլէ, միւշարիլէյ բաթրիգ Եֆ-նին իսթիֆաարը խաթընա պէզլի ինաեթ պուլունմուշ օլտուղու կի-պի, ալթպպանըն տախի միւշարի-լէյ խաթալիտէ ֆէվգէլատէ տիգգաթ վէ իթինա կէօթէրմէլէ-րի հաղըրտա Էմր ու ֆէրման պուլունմուշ տուր:

Գօնսթանթինօրդիս զագէթասընըն պէեանընա կէօրէ, բաթրիգ Եֆ-նին հալի պիր տէրէճէեթ գատար Էյի-լէյմիշ տիր: Միւշարիլէյ Եվլէլէր

կիճէի իսթիլաշաթ իլլէ կէշիլտիկի կիպի, թէնէֆիլիսիւնտէ տախի օլ գատար միւշարիլաթ գալմալը տուր: Պիլաքիս Լէվանթ Հէրալա զագէ-թասընը իֆատէսինէ Նեզարէն, միւ-շարիլէյ Նաիլ իւմիտիլ պիր տէ-րէճէեթ կէլմիշ տիր:

Բուսիա իմքէրաթօրու իլլէ Եուլան գըլալընը խասթանըն խաթընը իս-թիֆասը իթալըլէրին տայիր տէ-վէրան իտէն շայեանըն պիեաա օլ-տուղունու Գօնսթանթինօրդիս զա-ղէթասը եաղըրօր:

Եվլէլէրի կիւն Բուսիա վէ Եու-լան սէֆիլէրի բաթրիգլանէեթ կիթմիլլէր իսէ տէ, բաթրիգ Եֆ-նի կէօրէմէտիլլէրինտէն, գարթ տը վիզիլթլերին պրագմըշար տուր:

Ալթիլա իմքէրաթօրու հաղրէթ-լերինէ եէվմի վէլատէթինի թէպ-րիքէն թարաֆը հաղրէթի Շէհրի-եարիտէն քէշիտէ պուլունմուշ թէ-լէկրաֆնամէի Հիւմաեուլ ճէվա-պէն, թարաֆը իմքէրաթօրիտէն թէշէքքիւրի հալի պիր թէշէկ-րաֆնամէ քէշիտէ գըլընմըշ տուր:

Իրան սէֆիլի ճէտիտի Միլգա Էսատուլլահ խան եարըն սապահ Տէրիսաաաթիթ մուվասըլէթ իտէ-ճէր տիր:

Էնգարէ տէմիր Եօլունան 1308 սէնէսինէ գատար խիթամ պուլա-ճաղը Էնգարէ Բեմմի զագէթասընտա օգուլունմուշ տուր:

Գասապա տէմիր Եօլունան միւ-պաաեաալա պէրագէր հիւրիւմէ-թի Սէնիյեթին խաթթը մեղքիւր-տէն տօլաեը վուգու պուլան մէթա-լիպաթընը թէսվիեթ իթմէք իւզրէ, Մ. Նալէլմակէրսին արզ իլլէտիկի թէքիլիքի, կէշէն բաղար կիւնիւ մեծիսի վիւքէլաճա թաստիգ պուլ-լուլմաղլէ, պու մատտէնին թէֆէր-լուլաթը հագգընտա Նաֆիա Նեզա-րէթիլլէ միւզաքէրաթա իպթիտար իթմէք իւզրէ, միւսալիլէյ Մ. Նա-կէլմակէրս թաղաֆընտան Մ. Թու-գաս մէմուր իտիլմիշ տիր:

Եալօվա գալընճալարընը սու-լարընը թահլիլ իթմէք իւզրէ, Պա-իգ բաշա իլլէ Մ. Պրիտման մահէլլի մեղքիւրէ միւթէվէճէհին աղիմէթ իթմիլլէր տիր:

Եվրօթատա պուլունան տօգթ. Բա-թէգուլիսին ալտէթինտէ, մեղքիւր գալընճալարըն սուլարընը մուսյեթ-նէ իշին, պա իրատէի Սէնիյեթ թէ-շէքքիւլ իթմիշ օլան գօմիսիօն օլ պապտէքի րաթօրթունու Խաղինէի խասաի Շահանէ Նաղըր Յաղորա-շա հաղրէթլերինէ թագտիմ իլլէ-եէճէք տիր:

Րէթի իտարէսի միւտիլի սապը-գը Մ. Օպուանօ՝ ալաֆրանկա սեպ-տիմքերին 21 ինճի կիւնիւ Տէրիսաա-տէթտէն աղիմէթ իտէճէք տիր:

Մեմալիքի Եհնէպիեթտէն կէ-թիլլէն մատէն սուլարըլա խու-սուսի տէվալարըն խալիսիլի ան-լալլան գըմընըն չիլէ վէ գապ-լարընա օլ պապտէ շէրէֆաստըր օ-լան իրատէի սէնիյեթի հաղրէթի Բատիշահի հիւքի միւնիֆիլի թէվ-ֆիգէն, եաղըրալաճագ պէշ բարալը պանտրօլուն թագիեթ մէ-սարիֆի վէ իսթիլաաթ օլունաճագ խաթմէ իւճրէթլէրի իլլէ քիմեա-կիր, քեաթիլ վէ սայիրէ մաաշ վէ մէսարիֆիլին՝ հասըլաթընը թէճա-վուգ իթմէմէք իւզրէ թէսվիեթսի-նէ Շուրայի տէվլէթ գարարըլա պիր իսթիլապ իրատէի սէնիյեթ չէ-րէֆսուտուր պուլունմուշ տուր:

Տիւն սապահ վարիտ օլան Եվ-րօթա գաթարընը մաքինաթընտա սագաթըլը գուհուր իթմէքէ, իւշ սաաթ գատար կէճ գալմըշ տուր:

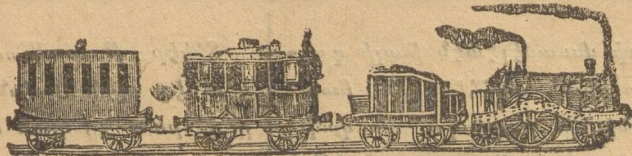
Սաաաթէթ զագէթասընը ըիվա-եթիլինէ Նեզարէն, Սամանճեան Գէ-որգ Եֆ-նին խանէսինէ, խանէնի իքի խըզմէթքարը պուլունմաաղը պիր սըրատա խըլաղար կիրպ, պիւթիւն Էշեանը ալթ իսթ իթ-տիքտէն վէ գըլմէթտար շէյիլէրի եէրէ ալթաղապան սօնրա, եալընը Էշեան մեվճուտէտէն պիր մեքթուպ ալարագ կիթմիլլէր տիր:

ՊԱՆԳ ԷՄԲԵՐԻԱԼ ՕԹԹՕՄԱՆ

31 Յուլիս 1891 հալը հաղըր

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ	Լիբայի Օսմանի	ՏԻԻԵՈՒՆԱԹ	Լիբայի Օսմանի
Էսհամ-Սեքմաեթտէն հէնուգ ալազ օ-լունմալը Էսհամ	5,500,000	Սեքմաեթ	11,000,000
Սանտըգ {Սաթիանէտէ Լ. 0.	1,112,325 16	Թէտալիլտէ պանգնօթլար {Ասիթանէտէ Շիւպէլէրտէ	715,091
Սանտըգ {Շիւպէլէրտէ Լ. 0.	349,944 90	Էօտէնէճէք գամպիւ	1,533,036 09
Սանտըգ տա մէվճուտ սէնէաթ	6,313,264 78	Սաղինէյի Հիւմաեուլ հիւսապաթը ճա-րիեթսի. - Մաթլուպաթ	—
Սաղինէյի Հիւմաեուլ հիւսապաթը ճարի-եթսի. - Պանգանըն զիմէմաթը	1,699,062 31	Հիւսապաթը ճարիեթսի միւլթիլիֆէ-Ջիմէմաթ	5,653,059 59
Հիւսապաթը ճարիեթսի միւլթիլիֆէ-Ջիմէմաթ	4,540,637 53	Մուսյեթի վատէլի տէրօղիթօ	1,137,850 76
Էսհամ վէ Էմթաա իւզէթիլլէ իւզաղ օ-լունան մէպալիլ	1,430,772 33	Իհիլիեթ	350,730 59
Էմթաք վէ Էշեա	85,978 26	Թէնտէթ օլունաճագ թէմէթթիւ	4,174 44
Միւթէնէվիեթ	20,294 76	Միւթէնէվիեթ	658,074 56
	1,021,052,300 03		1,021,052,300 03

Ասլընա միւթապըգ օլտուղու թաստիգ օլունուր .
[իւզա] Միւթի Էթիլի [իւզա] Միւթի Էթիլի
[իւզա] Կիթիլի Կիթիլի Կիթիլի Կիթիլի

ՇԱՐԳ ՏԵՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

Տերաւատեր իւր Քիշիշը - Չերմիկէ արաւրևոտա եօղանը քարիփաւր, 1894 Մայիս 1 տէն իրիպարեն

ՍԹԱՍԻՐՆ ՏԵՐՍԱՍԵՐ		Գ.Ա.Թ.Ա.Ր ՆՈՒՄԵՐՈՍՈՒ																								
		6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50		
ԲԻՒԶԻԻՔ-ՉԷՔԱՆԺԷ		ՍԱՊԱՀ												ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԵԹ										ԱԳՇԱՄ		
Սթանպօլ	6 00	6 30	7 15	7 50	8 35	9 00	9 30	10 00	10 30	11 00	11 30	12 00	1 30	2 00	2 30	3 00	4 00	4 30	5 00	5 30	6 00	6 30	7 35			
Գուժ-գարու	6 09	6 39	7 25	8 03	8 43	9 09	9 39	10 09	10 39	11 09	11 39	12 09	1 39	2 09	2 39	3 09	4 09	4 39	5 10	5 39	6 09	6 39	7 44			
Եէնի-գարու	6 13	—	7 29	—	8 46	9 12	9 43	10 12	10 43	11 13	11 43	12 13	1 43	2 12	2 43	3 13	4 13	4 43	5 14	5 43	6 13	6 43	7 48			
Սասաթիւ	6 19	—	7 35	—	8 51	9 18	9 49	10 18	10 49	11 19	11 49	12 19	1 49	2 18	2 49	3 19	4 19	4 49	5 20	5 49	6 19	6 49	7 54			
Եէնի գուլէ	6 23	6 48	7 40	8 23	8 58	9 21	9 55	10 21	10 55	11 24	11 55	12 22	1 55	2 21	2 54	3 23	4 23	4 55	5 26	5 55	6 25	6 55	8 00			
Մագրի-քէօյ	6 34	6 59	8 05	8 39	—	9 06	—	10 06	—	11 06	11 36	12 05	—	2 06	—	3 01	3 36	4 33	5 06	5 39	6 06	6 36	7 06	8 11		
Այ-Սթէֆանու	6 43	7 08	8 14	8 52	—	9 15	—	10 15	—	11 15	11 47	—	—	2 15	—	—	3 45	—	5 15	5 48	6 15	6 45	7 17	8 20		
Բիւլիւք-Չէմէճէ	—	—	—	9 02	—	—	—	—	—	—	11 55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 25	—			
		Եղյճ																								

ՍԹԱՍԻՐՆ ՏԵՐՍԱՍԵՐ		Գ.Ա.Թ.Ա.Ր ՆՈՒՄԵՐՈՍՈՒ																								
		5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	51	
ԲԻՒԶԻԻՔ-ՉԷՔԱՆԺԷ		ՍԱՊԱՀ												ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԵԹ										ԱԳՇԱՄ		
Բիւլիւք-Չէմէճէ	—	—	—	7 45	—	—	—	—	—	—	—	—	12 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 06		
Այ-Սթէֆանու	6 00	6 50	7 18	7 55	—	8 30	—	9 30	—	10 30	11 27	—	1 00	—	—	2 30	—	4 00	—	5 30	5 57	6 25	6 55	7 18		
Մագրի-քէօյ	6 10	7 00	7 29	8 06	—	8 40	—	9 40	—	10 40	11 38	12 24	1 10	—	—	2 40	3 10	4 10	4 40	5 40	6 10	6 37	7 05	7 43		
Եէնի-գուլէ	6 22	7 12	7 44	8 18	8 28	8 54	9 26	9 53	10 26	10 53	11 53	12 44	1 23	1 53	2 26	2 53	3 24	4 24	4 53	5 53	6 23	6 52	—	7 77		
Սասաթիւ	6 26	7 16	7 48	—	8 32	8 57	9 29	9 57	10 29	10 57	11 57	12 48	1 27	1 57	2 29	2 57	3 28	4 28	4 57	5 57	6 27	6 56	—	—		
Եէնի-գարու	6 32	7 22	7 54	—	8 38	9 03	9 34	10 03	10 34	11 03	12 03	12 51	1 33	2 03	2 31	3 03	3 34	4 34	5 03	6 3	6 33	7 02	—	—		
Գուժ-գարու	6 38	7 28	7 59	8 27	8 42	9 08	9 38	10 08	10 38	11 08	12 08	12 58	1 38	2 08	2 38	3 08	3 38	4 38	5 08	6 38	7 06	8 58	8 08			
Սթանպօլ	6 46	7 34	8 07	8 35	8 50	9 16	9 46	10 16	10 46	11 16	12 16	1 03	1 46	2 16	2 46	3 16	3 46	4 46	5 16	6 16	6 46	7 14	8 47	8 15		
ՎԷԻՍՈՒՂ																										

Հաճախ քիւլիւք էլիւս պիւլա իսթիւնա հէր գաթարու գապուլ օլունուր - Հաճախ պիւլիւք էլիւս կէլինճէ պունլար անճագ Տերիւսա տէթ իլէ Մագրի-քէօյ արասընտա քեալին մէվզըլէր արասընտա ամէտըլա իտէն թրէնլէր իլէ նագլ վէ իրսալ օլունապիլէճէթ տիր։
ԻՄԱԼԱԹ ՄԻՒՏԻՐԻԵԼԹ

Չաթէն վէնէտիկտէ կօնտօլնուլար պիւլիպիլինի թանըլար։
Իմտի չօնուգ՝ ինթիւեարը թանըտըլը կիպի, ինթիւեար տա չօնու-
ղու թանըտը, վէ արալարընտա շու եօլտա միւքեալէմէ վուգու
պուլտու։
Ինթիւեար - Սէն միսին եապրուճուգ, Փրանսըղ մատամար իլին
պիր սիբարըլը մը վար տըր։
Չօնուգ - Էվլէթ, Սթանցա։
Էվլէթ իսէ չաբուգ կիթ, չիւնքի սօնրա վագըթ պուլա-
մազըն։
Նիլին։
Չիւնքի մատամ կէզվէք իլին տիշարը չըգաճագ տըր...
պէն տէ քէնտիսին պէքէտօրում, վէնէտիկտէ գալտըլը միւտ-
տէթ զարփընտա քէնտիսին կօնտօլնուսու պէն իմ։
Չօնուգ սիւր - Չիլէ նէրտիվէնտէն չըգըպ, Էվլին գաբուսուսու
չալտը, վէ չէնտ սանիլիէ կէլինճէ, մաճուտ պէսլէմէ, գաթէսիլ
պիր բէնիլիլին գանատընը ճիւղիճէ աչարաթ։
Նէ՝ իսթէտօրսուսուգ, սէյի սօրտու։
Պանա պիր չէյ սիբարըլ իթտիլէր, անըն իլին կէլտիմ։
Նէ՝ սիբարըլը։
Լիտօտա պիր գուսուսու թարափընտան՝ պիւլիւք գանալ-
տա 180 նուսըրօլու խանէնէ շու գուլթուսու թէսլիմ իթմէմի իւ-
թար իթտիլէր։ Պուրա՞ր մը տըր։
Էվլէթ, ֆագաթ կէթիտիկիլիլի միւճէվէր քիմին իլին
տիր։
Պէն օգուսագ պիլմէմ, լաքին իսմի քեաղըտ իւղէրինտէ
եաղըլմըլ տըր։
Չօնուգ էլինտէքի գուլթուսու բէնիլիլիէ գատար ուգաթտը-
ղընտան, պէսլէմէ՝ եիւքսէք սէտա իլէ։
Սինեօրա Լուգընցիա... տէյի օգուսու, վէ իլալէթէն, Պուրա՞ր
տէյիլ տիր, տէսի։
Պուրա՞ր տէյիլ մի տիր... հալպուքի ատրէսի տօղըու
տուր։

Ատրէսի տօղըու իսէ տէ, պէնիմ իսմիմ Լուգընցիա տէյիլ
տիր։
Պէլէթ էվլին իլինտէ պուլունան տիկէր պիր քիմին իլին
տիր։
Պու էվտէ մատամամ իլէ պէնտէն ղայրի քիմին սաքին
օլմագ։
Էվլէթ իսէ աֆվ իտէրսինիլ, պէն տէ պու գուլթուսու գու-
ետմուսեա կէթիլիւլիւպ թէսլիմ իտէրիմ։
Բէնիլիլի գաբանտը - չօնուգ քէնտի կօնտօլնուսա բաքիպէն օ-
րատան աչըլտը, Էմնաի բաճտէ, քէնտի քէնտիլէ։
Իգթիլիլ իտէն մալիւմաթըլ ալտըմ - միւսիւ գօնթ մէմուսն
օլաճագ տըր, վէ էկէր տաճա մուֆասալ մալիւմաթ ալմագ իս-
թէրսէ, ինթիւեար Սթանցա պօլպօղաղ օլտուղունտան, պիր չիլէ
Սիւրալիւգա եաթօտ Ասթի չարապը իլէրսէ, մատամ իլէ պէսլէմէսի
հագընտա հէր պիլտիկիլին պանա սէյլէր, տէյի տիւլիւսու։
Իրթէսի կիւն վագըթը մուպիլէնտէ, չօնուգ, թաճըգաթըլ-
նըն նէթիլիլիլի ժիւլ տը Լիւսընայա պիլտիլիլիլի սօնրա,
Տաճա պալղա եաթաճագ Նէ՝ իլիմ գալտը, տէյի սօրտու։
Նիլիւպըլ գատըն չիւպէսիլիլի պաղը ագչամ տիշարը չըգը-
ետը, իլիլէ պու խուսուսա թէսլին օլմագ լաղըմ տըր։
Քէնտիսին կօնտօլնուսու Սթանցատան անլարըմ։
Էկէր էվլէթէ պիր լօճալարաթ եաթօտ ալտըրարաթ թէա-
թրօա կիլիլիլիլի իսէ, պանա խապէր վէրմէլիլիլի։
Սինեօր, Նէրէտէ պուլունտուղունուգու պիլմէտիլիլի հալ-
տէ, սիլէ նա՞րըլ խապէր վէրէպիլիլիլի։
Հագըլը վար տըր - իմտի եարընտան իթիպարէն հէր կիւն,
սաաթ իւլտէն պէնէ գատար Սէն-Մարգ բիւցապընտաքի պիւ-
ետիւք գաճվէթանէտէ պուլունաճագըլմ, վէ պու կիւնտէն իթիպա-
րէն տէ ագչամալըլ սաաթ սէքիլտէ օրաեա կէլէճէթիմ։
Բէք էյի, սինեօր։
Մ - տը Լիւսընայ օրատան մուֆարաթ իթտի, վէ Բիւք տա
քէնտի կօնտօլնուսա ալտէթ իլիլիլիլի։
Հանրիլիլ Տօրէյիլիլ ղէվլիլիլիլ թաաալվուրարընա պալթըլ տա-
լի եալէր օլտուղունտան, չօնուգ, հէնուգ պիր գալ էլ քիւրէք
չէքմիլ իլիլէն, Սթանցանըն՝ կօնտօլնուլա պիր նէրտիվէնէ եաթալա-
աղըլը կէթիլիլիլի, եիւքսէք սէսլէ, Է՛յ Սթանցա, տէյի չաղըրտը։